

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2013

226/2013

Valtioneuvoston asetus

täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2013

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 4 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009, jäljempänä *tilatukiasetus*, 6 artiklassa ja liitteessä III tarkoitetuista hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista.

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä viljelijälle:

1) tilatukiasetuksen 2 artiklan d kohdassa tarkoitettuja suoria tukia;

2) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston

asetuksen (EY) N:o 1698/2005 37, 39 ja 40 artiklassa tarkoitettuja tukia;

3) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *tukilaki*, 10 a §:ssä tarkoitettua luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa, tukilain 10 b §:ssä tarkoitettua tukea sekä maaseutuelinkeinojen rahoituksesta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 2007:63) 9 §:ssä tarkoitettua luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa.

Tätä asetusta sovelletaan lisäksi myönnettäessä viljelijälle tukilain 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kasvintuotannon tukea.

2 §

Asetuksen soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä asetusta sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa myönnettäessä 1 §:ssä tarkoitettuja tukia, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *täytäntöönpanoasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III osastossa säädetyn tilatukijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1120/2009;

2) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1122/2009;

3) *hoidetulla viljelemättömällä pellolla* tuotantoon käyttämätöntä peltoa, joka voi olla luonnonhoitopeltoa tai kesantopeltoa;

4) *luonnonhoitopellolla* tuotantoon käyttämätöntä monivuotista nurmipeltoa tai riista-, maisema- taikka niittykasveilla kylvettyä monimuotoisuuspeltoa, joka on tukihakemuksella ilmoitettu Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tai Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämisohjelman mukaiseksi luonnonhoitopelloksi;

5) *kesantopellolla* tuotantoon käyttämätöntä peltoa, joka on viher-, sänki- tai avokesantoa;

6) *viherkesannolla* yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema- tai nurmikasveilla kylvettyä peltoa;

7) *avokesannolla* peltoa, joka on kasvukaudella ilman kasvipeitettä tai sänkeä;

8) *sänkikesannolla* peltoa, joka on edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien tai siemenmausteiden sängen peittämää ja muokkaamatonta;

9) *viljellyllä pellolla* kasvien tuotantoa varten viljeltyä peltoa;

10) *pysyvällä laitumella* täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan c kohdassa tarkoitettua maata.

2 luku

Maaperän suojeleminen eroosiolta

4 §

Pientareet

Vesistöjen ja valtaojien varsilla oleville peltolohkoille on jätettävä vähintään 60 senttimetrin levyinen, muokkaamaton piennar, jolle ei levitetä lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Piennarta ei kuitenkaan tarvitse jättää, jos:

1) pellon ja uoman välillä on metsää, tonttimaata, tiealuetta tai muuta aluetta vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle;

2) pellon ja uoman välillä on aina vähintään keskimäärin 10 metriä pensaikkoa, jouto- tai kitumaata tai muuta vastaavaa aluetta eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle; tai

3) pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Pientareilla voidaan sallia erityisistä syistä rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla.

5 §

Viljelyn pellon hoito

Viljeltyä peltoa on viljeltävä hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esi-kasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Lääkepajun osalta edellytyksenä on lisäksi,

että sen viljelystä on sopimus lääketehdaan kanssa. Jos lohkolle kuitenkin istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia tai parsakaalia, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Viljellyn pellon kasvinsuojelusta on huolehdittava joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos pellolta ei korjata satoa, pellon tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että pellolle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto.

6 §

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyys

Hoidetut viljelemättömät pellot on pidettävä kasvipeitteisinä tai sängen peittäminä ja niiden kasvusto on uusittava tarvittaessa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Pellolla voidaan kasvattaa nurmi-, riista-, maisema- ja niittykasveja sekä näiden kasvien seoskasvustoja. Nurmikasvusto on kylvettävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta, jos peltolohkolla ei ole ennestään kylvettyä nurmea. Nurmikasvuston kylvössä on käytettävä riittävää määrää nurmi- ja heinäkasvien siementä. Siemenseoksessa voi kuitenkin olla mukana myös niittykasvien siemeniä.

I- ja II-luokan pohjavesialueilla hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava kasvipeitteisiä. I- ja II-luokan pohjavesialueilla perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia voi olla apilan, virnan, sinimailasen, vuohenherneen, mesikän tai muun vastaavan tyyppiä sitovan kasvin siementä. Viljelijän on pyynnöstä osoitettava siemenseoksen sisältö.

Valtaojien tai valtaojaa suurempien vesiuomien varsilla, tulvanalaisilla alueilla taikka talousvesikaivojen ympärillä sijaitsevien hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava sänkikesantoa, jos ne eivät ole kasvipeitteisiä.

7 §

Poikkeukset kasvipeitteisyysvaatimuksesta

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei voida poiketa, jos kyseessä on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettava lohko. Edellä mainittua lukuun ottamatta kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa, jos:

- 1) pellon viljelykuntoa parannetaan torjumalla vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja;
- 2) tehdään lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä; tai
- 3) poikkeamiseen on muu erityinen syy.

Lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä ovat salaojitus, kalkitus, valtaojien kaivuu ja perkaus sekä muut vastaavat toimenpiteet. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain siinä laajuudessa kuin lyhytaikainen kunnostustoimenpide edellyttää.

Hoidettu viljelemätön pello voi olla avokesantoa vain 1 momentissa tarkoitettun syyn vuoksi.

8 §

Kesantopellon kasvuston päättäminen

Kesantopellon kasvusto voidaan päättää kemiallisesti tai mekaanisesti 1 päivästä syyskuuta alkaen. Kasvusto voidaan päättää edellä mainittua ajankohtaa aiemmin, jos kesantopellolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Kesantopellon mahdollinen muokkaus ja lannoitus on tehtävä tällöin kylvön yhteydessä.

3 luku

Maaperän orgaanisen aineksen ja rakenteen säilyttäminen

9 §

Viljelykierto

Maatilalla, jolla on käytössä tilatukiasetuksen 2 artiklan h kohdassa tarkoitettua maatalousmaata, on oltava toukokuun 1 päivän ja syyskuun 30 päivän välisenä aikana käytössä vähintään kaksi eri viljelykasvia tai muuta maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoa. Vil-

jelykiertovaatimuksen täyttää myös yksi viljelykasvi ja yksi muu maatalousmaan hoito- tai käyttömuoto. Yhtä viljelykasvia tai maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoa on oltava yhtenäinen ala, jonka koko on vähintään 0,05 hehtaaria. Ne alat, jotka ovat kasvinvuorotellun takia jonakin vuonna toisen maatalan hallinnassa, voidaan ottaa huomioon alaa pääsääntöisesti hallitsevan maatalan viljelykiertovaatimuksen täyttymistä arvioitaessa. Hoito- tai käyttömuodoksi ei hyväksytä viljelemätöntä tai tilapäisesti viljelemätöntä alaa.

Viljelykiertovaatimus ei koske kasvihuonealoja eikä maatiloja, joiden kaikki maatalousmaa on tilapäisesti viljelemätöntä tai viljelemätöntä tai joilla on käytössään ainoastaan nurmikasvien tai pitkäikäisten viljelykasvien tai niiden taimitarhojen alaa tai joiden kaikkea maatalousmaata koskee luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristöistä vuosina 2007—2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (366/2007) 40, 41, 51 tai 54 c §:ssä tai tuesta ympäristön ja maaseudun parantamiseksi annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2009:10) 55 ja 56 a §:ssä tarkoitettu erityistukisopimus tai maatalouden ympäristötuesta annetun valtioneuvoston päätöksen (760/1995) 12 §:ssä tarkoitettu 20-vuotinen erityistukisopimus. Pitkäikäisiä viljelykasveja ovat mansikka, herukat, muut hedelmä- ja marjakasvit, vähintään viisivuotiset koristekasvit, leikkovihreä, leikkohavut, punontatarkoitukseen kasvatettavat koristeapajut, lyhytkiertoiset energiapuut ja taimitarhoissa kasvatettavat metsäpuut.

10 §

Oljen poltto

Pellolla olevan oljen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön onnistumisen, hukkakauran ja muiden rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaiden torjunnan kannalta.

11 §

Maaperän tiivistymisen ehkäiseminen

Maaperän tiivistymistä on ehkäistävä siten, että märillä pelloilla ja erityisesti hoidetuilla

viljelemättömillä peltolohkoilla ei ajeta tarpeettomasti raskailla koneilla.

4 luku

Elinympäristöjen tilan heikentymisen välttäminen

12 §

Maisemapiirteiden säilyttäminen

Tilatukiasetuksen liitteessä III tarkoitettujen peltoympäristön maisemapiirteiden säilyttämiseksi puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n 1 momentin 9 kohdan tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen (Ålands författningssamling 1998:113) 5 §:n 8 kohdan perusteella, on säilytettävä, jos ne kasvavat tilatukiominaisuudeltaan peltoa tai pysyvää laidunta olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla. Lisäksi luonnonsuojelulain 23 ja 26 §:ssä tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:82) 6 §:ssä tarkoitetut enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonmuistomerkit on säilytettävä, jos ne ovat peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella.

13 §

Hukkakauran leviämisen estäminen

Hukkakauran saastuttamalla peltolohkolla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) tai hukkakauran torjunnasta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1977:68) mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.

14 §

Hoidetun viljelemättömän pellon hoito

Hoidettu viljelemätön peltö on säilytettävä sellaisessa kunnossa, että sen käyttö maataloudellisiin tarkoituksiin ei vaarannu. Hoidettuja viljelemättömiä pelloja saa hyödyntää taloudellisesti.

Kesantopelloja on hoidettava niittämällä, muokkaamalla, kasvinsuojeluaineilla tai muulla vastaavalla tavalla siten, että rikkakasvien leviäminen estyy. Viherkesannot sekä tarvittaessa avo- ja sänkikesannot on niitettävä kerran kasvukauden aikana viimeistään 31 päivänä elokuuta. Luonnonhoitopelloista monivuotiset nurmipellot on niitettävä vähintään kerran kolmessa vuodessa, mutta kuitenkin aina, kun rikkakasvien leviämisen estäminen sitä edellyttää.

Yksivuotisella riistakasviseoksella riistan talviruokintatarkoituksessa kylvettyjä pelloja ei tarvitse niittää. Myöskään hoidettuja viljelemättömiä pelloja, joilla viljellään ruokohelpeä, ei tarvitse niittää, jos pellon taloudellinen hyödyntäminen edellyttää sadonkorjuuta kasvukautta seuraavan vuoden kevättalvella tai jos on kyse samana vuonna perustetusta kasvustosta.

Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon rikkakasvien torjunnan onnistumisen lisäksi luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu. Viherkesantoa voidaan laiduntaa, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä.

15 §

Pysyvän laitumen hoito

Pysyvän laitumen pinta-alasta enintään kolmasosa voi olla puiden, pensaiden tai puumaisten katajien peittämää ja alueella voi kasvaa enintään 50 puuta hehtaarilla. Puita koskeva tiheysvaatimus ei saa ylittyä alueen millään osalla.

Pysyvän laitumen ei tarvitse olla aidattu, eikä siellä tarvitse laiduntaa eläimiä. Jos pysyvää laidunta käytetään laidunnukseen, siitä ei saa aiheutua maaperän eroosiota ja maanpinnan on säilyttävä kasvipeitteisenä. Jos pysyväksi laitumeksi ilmoitettuja lohkoja ei laidunneta, ne on säilytettävä avoimena niittä-

mällä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu. Sellaisilta lohkon osilta, joita ei voida niittää, on tarvittaessa raivattava vesakko ja puiden taimet. Viljelijä voi hyödyntää niittojätteen. Niittojäte voidaan myös jättää korjaamatta pois pysyvältä laitumelta.

5 luku

Vesiensuojelu

16 §

Suojakaistat

Vesistöjen varsilla olevilla peltolohkoilla on noudatettava tilatukiasetuksen liitteessä III tarkoitettuina suojakaistoina maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (931/2000) 5 §:n 4 momentin tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2000:79) 5 §:n 4 momentin mukaisia typpilannoitus- ja lannanlevityskieltorajoja.

17 §

Kesantopellon lannoitus

Avo-, sänki- ja yksivuotista viherkesantoa ei saa lannoittaa. Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä. Lannoittamisessa on noudatettava maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annettua Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöstä. Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) 5 §:n 1 momentissa tai maaseutuelinkeinojen rahoituksesta annetun Ahvenanmaan maakuntalain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun sitoumuksen tehneiden viljelijöiden on lisäksi noudatettava sitomusehtojen määräyksiä lannoittamisesta.

18 §

Kastelu

Kasteluveden käytössä on noudatettava vesilain (587/2011) 4 luvussa tai Ahvenanmaan maakunnan vesilain (Ålands författningssamling 1996:61) 6 luvussa säädettyä lupamenetelyä.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 26 päivänä maaliskuuta 2013.

Tällä asetuksella kumotaan täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (189/2009).

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2013

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska

Puutarhakasvit

Puutarhakasveihin luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maa-artisokka, raparperi ja parsat. Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomilla, lasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokki, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, lipperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen, ei kuitenkaan kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siänkärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju.